

Mynd: Álvur Haraldsen

Loysing við einum fólkatómum Føroyum gevur als onga meining

Gongdin í Føroyum frá 1993 prógvar, at ein skal vera sera varin við at skrúva uppá ta skrúvuna, sum eitur valferðin í Føroyum. Tað skal so ómetaliga lítið til at vit fáa nakrar ótrúligar óhepnar fylgjur, nevniliga at fólkið í streymum flytur av landinum. Ein loysing við einum fólkatómum Føroyum kann ikki hava nakra meining sigur Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarflokksins, sum tó greitt sigur, at vit skulu hava tað sjálvstýri, sum føroyingar ynskja

JAN MÜLLER

Vit skulu hava tað sjálvstýri føroyingar ynskja

-Men vil javnaðarflokkurin uppá longri sikt eina frælsar og óheftar Føroyar?

-Sambart Heimastýrslógini eru Føroyar ein tjóð. Tað hava vit einki ímóti. Tað, sum er umráðandi, er, at tú setir upp eina skipan, sum letur upp fyri møguleikum hjá føroyingum at ognar sær ta sjálvstýri, sum føroyingar nú einaferð ynskja. Nú segði Petur Mohr Dam, sáli at Heima-stýrslógin gekk heilt at loysingini, men tað ivist eg í, at hon ger, tí har eru so nógvur forðingar, at tú fær ikki ment teg til loysingina.

Eg siggi fyrri mær eina skipan, har vit kunnu ognar okkum alt tað sjálvstýri vit ynskja, og entá endaligu loysingina, um tað til eina tíð skal vera eitt ynski hjá tí føroyska fólkinum.

Jóannes Eidesgaard sigur, at hetta er ikki málið hjá javnaðarflokkinum. Málið er at fáa ment hetta samfelagið til at standa á egnum beinum.

Tjóðveldismenn vilja at kunna rópa seg uppá eina suverena Føroyar, men suvereniteturin er rættliga ambuteraður. Fyri tað fyrsta hava teir ikki fingið tað búskaparliga frælsið. Har-næst hava vit eina røð av rættiliga týðningarmiklum málum í einum nútíðans samfelag, sum eru dansk. Eyðkennið fyri eitthvørt nú-

tíðans vesturlandskt demokrati er, at tað triggjar súlurnar, ákærvald og rættarskipanin, eru intaktar. Tveir triðingar eru føroyskir í dag, men tann eini er perudanskur.

Tað vit siga er: Íat okkum fara undir at fyrirreika okkum uppá at taka ábyrgd av hesum víðurskiptum.

Vælferðin

Jóannes Eidesgaard heldur ikki búskapurin í dag loyvir okkum at taka loysing. -Tú mást tryggja føroyska fólkinum eina framtíð, sum ikki brýtur ov nógv við ta støðu tað er í í dag. Vit mugu seta hol á ein útvíking, har tú ger broytingar soleiðis, at vælferðin og gerandisdagurin hjá fólkinum ikki verður merkt

ov nógv av tí.

Formaður javnaðarflokksins sigur annars, at hann er sera spentur um at siggja fyrstu figgarlógina hjá hesum landsstýrinum. -Eg vænti ikki hon verður so nógv øðrvísi enn tað vanligu figgarlógirnar. Eg rokni eisini við, at Høgni Hoydal og hansara fylgneytar fyrr ella seinni fara at vakna til tann politiska veruleikan og siggja, hvat ber til og ikki. Tað drøyma-kenda, at tú frá einum degi til annan kann fara út og proklamera Føroyar sum eina sjálvstøðuga tjóð og so bráðdliga dagin eftir at siga, at vit hava bert amputerað sjálvstýri, tað er einki vert. Hví ikki heldur fara inn í eitt virkið fram-eftirlitandi arbeiði til at

útbyggja sjálvstýrið?

Nú tað verður víst so nógv til Ísland, sigur Jóannes Eidesgaard, at íslendingar í 1918 longu høvdu fyrirreikað seg væl. Teir høvdu yvirtikið alt.

-Vit eru komnir nakað áleiðis, men okkum restar ein rúgva.

Samanumtikið heldur Jóannes Eidesgaard, at javnaðarflokkurin hevur tað mest realistisku vísiónirnar á sjálvstýrisoknum. -Tær botna í nøkrum politiskum royndum um, hvat ber til og ikki.

-Hevur eitt fólk ikki brúk fyri at hava vísiónir, sum siggja longur fram og kanska ikki altíð lata seg praktisera her og nú?

-Tað er gott at hava vísiónir. Men í politiska gerandisdegnum mást tú vita, hvat tú kanst og ikki.

Javnaðarflokkurin og sjálvstýrisleiðin

-Hvat vil tú siga til tey samríksfólk í javnaðarflokkinum, sum halda, at flokkurin við tað sum formanni er farin alt ov langt á sjálvstýrisleið?

-Javnaðarflokkurin má eisini hava ein identitet á tí økinum. Tað nyttar ikki at hava eina dupluttrollu har. Tú mást velja eina kós.

-Tú hevur so valt sjálvstýrisleisina?

-Eg haldi, at allir teir undanfarna formennir í javnaðarflokkinum hava havt tað sum kós, at tú skal fyrirreika hetta samfelagið til at standa á egnum beinum -men við nøkrum galdandi premissum. Nevniliga at fólksins vælferð verður varðveitt, at vit ikki tveita okkum út í nakað, sum vit ikki kenna endan á osfr.

Føroyingar triðja floks menniskju?

-Men eru Føroyar ikki eitt annað samfelag enn tað danska, og kunnu vit tað

gera krav uppá tað somu sosiallóggevur osfr. sum danir hava?

-Sjálvandi skulu vit tað. Skal loysingin merkja, at vit verða annað ella triðja floks menniskju í mun til hini Norðurlöndini? Um hetta er prísurin fyri sjálvstýri og loysing, so haldi eg, at landsstýrið eigur at fara út og siga tað.

Gongdin í 1993 prógvar, at ein skal vera sera varin við at skrúva uppá ta skrúvuna, sum eitur vælferðin í Føroyum. Tað skal so ómetaliga lítið til, at vit fáa nakrar ótrúligar óhepnar fylgjur, nevniliga at fólkið í streymum flytur av landinum. Ein loysing við einum fólkatómum Føroyum kann ikki hava nakra meining.

Formaður javnaðarflokksins sigur annars um gongdina í heiminum í dag, at tey löndini, sum vunnur frælsi frá tí gamla Sovjet, fara nú øll vestureftir fyri at fara inn í ein størri felagsskap. -Tað er felagsskapurin, sum gevur styrki í Europa í dag. Tí kann ein siga, at gongdin í Føroyum er eitt sindur við síðuna av tí, sum hendir á meginlandinum.

-Persónliga vil eg siga, at tað hevði verið mær ein frøði at kunna verið við til at ávirkað víðurskiptini í einum Føroyum, sum vóru búskaparliga óheftar tvs. har vit ongan blokk høvdu, har vit møguliga guldur fyri nakrar tenastur úr Danmark og har vit umsitingarliga vóru fýrir fyri at reka allar tað tenastur, sum eitt nútíðans samfelag skal reka. Men framvegis tá, trúgvi eg, at vit kunnu siggja fyrirmunir í einum samstarvi, og tað samstarvið haldi er rimuliga skal vera við Danmark.

-Eg trúgvi persónliga og tað hevur javnaðarflokkurin altíð trúð uppá, at samstarv gevur styrki.